



COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “ЛЕОНТЮК ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 3687/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

22 липня 2008 року

Це рішення стане остаточним за обставин, викладених у п. 2 статті 44 Конвенції.
Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Леонтюк проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

п. Пеер Лоренцен (Mr Peer Lorenzen), Голова,
п. Райт Маруст (Mr Rait Maruste),
п. Карел Юнгвірт (Mr Karel Jungwiert),
п. Володимир Буткевич (Mr Volodymyr Butkevych),
п. Марк Віллігер (Mr Mark Villiger),
пані Миряна Лазарова-Трайковська (Mrs Mirjana Lazarova Trajkovska),
пані Здравка Калайджиєва (Mrs Zdravka Kalaydjieva), судді,
та пані Клаудія Вестердік (Mrs Claudia Westerdiek), секретар секції,
після обговорення за зачиненими дверима 24 липня 2008 року,
вносить таке рішення, яке було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 3687/05), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянкою України пані Тетяною Володимирівною Леонтюк (далі — заявниця) 10 грудня 2004 року.
2. Інтереси заявниці представляв п. Г. Авраменко, адвокат, що практикує в м. Чернігові. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — п. Юрієм Зайцевим.
3. 27 листопада 2006 року Суд вирішив направити заяву Уряду. На підставі положень пункту 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно.

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця, 1959 року народження, мешкає у місті Біла Церква, Україна.
5. Чоловік заявниці працював у державній будівельно-промисловій компанії «Атомспецбуд». 16 березня 2000 року він помер.
6. 1 лютого 2001 року Білоцерківський міський суд Київської області двома рішеннями зобов'язав компанію «Атомспецбуд» виплатити заявниці 8235,38¹ грн. та 3270² грн. заборгованості із заробітної плати, яка належала до виплати померлому чоловіку заявниці. Заявниці було сплачено 1478,94 грн., а решта заборгованості залишається несплаченою.
7. Наказом Міністерства палива та енергетики України від 27 червня 2002 року підприємство-боржник було ліквідовано та призначено ліквідаційну комісію. У зв'язку з цим державна виконавча служба зупинила виконавче провадження по справі заявниці та передала виконавчі листи ліквідаційній комісії. Ліквідаційна процедура досі триває.
8. 6 жовтня 2004 року Центральна міжвідомча експертна комісія по встановленню причинного зв'язку хвороб, інвалідності та смерті з дією іонізуючого випромінювання та інших шкідливих чинників внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС встановила, що смерть чоловіка заявниці сталася внаслідок хвороб, спричинених його участю у ліквідації наслідків Чорнобильської аварії у 1986 році.

¹ На той час приблизно 1619,95 євро.

² На той час приблизно 643,23 євро.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідне національне законодавство викладене у рішенні «Михайленки та інші проти України» (Mykhalenky and Others v. Ukraine), № 35091/02 та ін., пп. 24–33).

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА ПУНКТУ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ

10. Заявниця скаржилася за пунктом 1 статті 6 Конвенції на тривале невиконання двох судових рішень від 1 лютого 2001 року, винесених на її користь. Вона також скаржилася за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції на те, що вона не може отримати від державного підприємства «Атомспецбуд» заборгованість, належну їй за рішеннями, про які йдеться. Ці статті у відповідних частинах передбачають наступне:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

A. Щодо прийнятності

11. Сторони не надали жодних зауважень щодо прийнятності цих скарг.

12. Суд зазначає, що ця частина заяви не є очевидно необґрунтованою у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших підстав. Отже, Суд визнає цю частину заяви прийнятною.

B. Щодо суті

13. Сторони не надали жодних зауважень щодо суті цих скарг.

14. Суд зазначає, що рішення від 1 лютого 2001 року залишаються невиконаними більше семи років і чотирьох місяців.

15. Суд нагадує, що він неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції у справах, подібних до цієї (див. рішення у справі «Михайленки та інші проти України» (Mykhalenky and Others v. Ukraine), пункти 55 та 64).

16. Уряд не навів жодних фактів чи аргументів, здатних переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі.

17. Таким чином, у даній справі було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з тривалим невиконанням судових рішень, винесених на користь заявниці, та статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 2 КОНВЕНЦІЇ

18. Без будь-якого обґрунтування заявниця також скаржилася за статтею 2 Конвенції на те, що її чоловік помер внаслідок того, що держава не створила безпечних робочих умов на Чорнобильській атомній станції.

19. Суд, у світлі усіх наявних матеріалів та в тій мірі, в якій він є повноважним вивчати заявлені скарги, не встановив жодних ознак порушення прав та свобод, гарантованих Конвенцією чи протоколами до неї.

20. Таким чином, ця частина заяви має бути відхилена як очевидно необґрунтована відповідно до пунктів 1, 3 і 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

21. Стаття 41 Конвенції встановлює:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

22. В якості відшкодування матеріальної шкоди заявниця вимагала несплачені їй за судовими рішеннями кошти. Вона також вимагала 18 634,36³ грн. відшкодування втраченої вигоди, яку вона могла б отримати, якби перерахувала присуджені їй суми на депозитний рахунок комерційного банку. Заявниця також вимагала 36 750 євро відшкодування моральної шкоди.

23. Уряд зауважив, що необхідність виконати судові рішення, винесені на користь заявниці, є безсумнівною. Проте Уряд вважав вимоги заявниці щодо відшкодування втраченої вигоди та моральної шкоди надмірними та необґрунтованими.

24. Суд вважає безперечним те, що держава досі має виконати зазначені судові рішення. Тим не менш, Суд не вбачає причинно-наслідкового зв'язку між встановленими порушеннями та іншими вимогами щодо відшкодування стверджуваної матеріальної шкоди. Таким чином, Суд відхиляє ці вимоги. Також Суд вважає, що заявниця мала б зазнати моральної шкоди внаслідок встановлених порушень. Вирішуючи на засадах справедливості згідно зі статтею 41 Конвенції, Суд присуджує заявниці 2600 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

25. Заявниця також вимагала 135 євро відшкодування судових витрат.

26. Уряд зауважив, що ця сума є очевидно надмірною.

27. Відповідно до прецедентної практики Суду заявник має право на відшкодування витрат у разі, якщо встановлено, що вони були необхідні, фактично понесені та є розумними щодо кількості. Беручи до уваги наявну інформацію та зазначені критерії у даній справі, Суд вважає належним присудити заявниці 40 євро відшкодування витрат, понесених в результаті розгляду заяви в Суді.

C. Пеня

³ На той час приблизно 2594,44 євро.

28. Суд вважає, що пеня, яка нараховуватиметься у разі несвоєчасної сплати, має дорівнювати граничній позичковій ставці Європейського центрального банку плюс три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу заявниці за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу прийнятною, а решту заяви — непринятною.
2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
3. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.
4. *Постановляє*, що:
 - (a) протягом трьох місяців від дати, коли рішення стане остаточним згідно з пунктом 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна сплатити заявниці:
 - (i) заборгованість, яка досі їй належить за рішеннями від 1 лютого 2001 року;
 - (ii) 2600 (дві тисячі шістсот) євро відшкодування моральної шкоди і 40 (сорок) євро відшкодування судових витрат плюс будь-який податок, який може бути стягнуто з цих сум. Ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) зі спливом вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на вказані суми нараховуватиметься пеня (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти
5. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено письмово 22 липня 2008 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
(Claudia Westerdiek)
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
(P. Lorenzen)
Голова